

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisli se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v četrtek, dne 18. maja 1933.

Štev. 58.

Podjetnik in nameščenec

V praškem narodnem odboru za znanstveno organizacijo dela je predaval Jan Bača, šef velikih Bačovih zavodov o sodelovanju podjetnika s svojimi nameščenici. Njegova izvajanja so nad vse zanimiva, in čeprav prikrojena v prvi vrsti za češko-slovaške razmere, v mnogem oziru veljavna tudi za nas. Jan Bača je med drugim izvajal:

Edino možno razmerje med podjetnikom in nameščencem v podjetju je sodelovanje in samo v vsakdanjem dejanskem sodelovanju je rešitev vprašanja, kako naj postane stroji in moderna organizacija produkcije vir za blagostanje celote. Začetek pa mora napraviti podjetnik. Bača trdi, da se služba premogovnih rudarjev tako dolgo ne bo zboljšala, dokler ne bodo voditelji te industrije sami na rokah in telesu spoznali, kaj je treba ukreniti, da postane delo v rudnikih plodonosnejše in znošnejše. »En sam delovni dan v česlarni me je na lastnem telesu več naučil, kakor bi se mogel naučiti na več tednov dolgih inženirskih konferencah. Pri praktičnem delu je spoznal, da se mora, kakor se enkrat na leto izvrši nad strojem generalni pregled, prav tako tudi človek enkrat na leto temeljito preiskati in popraviti. Ker se je tako delalo v Zlinji, je umrljivost za tuberkulozo padla od 1:200 pred 20 leti na 1:1550.

Podjetnik mora v svojem lastnem interesu gledati na to, da pridejo njegovi nameščenici do blagostanja. Ni res, da bi nameščenici sovražili kapital in videli v njem svojega nasprotnika. Oni sovražijo samo kapital, od katerega nič nimajo. Lastni kapital ljubijo in po njem hrepene in sicer v Rusiji prav tako ko po vsem svetu.

Za vsak uspeh ko neuspeh podjetja so odgovorni tako podjetnik ko nameščenici in te odgovornosti se morajo zavedati tako eni ko drugi. Zato ne more delati s človekom, ki ni pripravljen, da se v tem smislu podvrže sodelovanju. Zato pa tudi ne more rabiti človeka, ki ima načelne predsodke proti njemu kot podjetniku in ki je pristaš svetovnega nazora, ki smatra podjetnika za sovražnika. Ne more rabiti nobenega človeka, ki ne zna pisati, brati in računati, ker ni mogoče voditi mišljenja takega človeka. Ne more imeti nobenega nameščenca, ki nima te volje v sebi, da si pribori boljše mesto ali ki ne spoštuje dela in ki noče nič imeti. »Ampak Rothschilda tudi ne bi nastavil.

Sodelovanje zahteva natančen delovni načrt, natančno delitev in dodelitev dela in sicer pod osebno odgovornostjo vsakega posameznika. Natančen načrt omogoča plačilo po storjenem delu. Za sodelovanje ni sposoben, kdor, čeprav sicer sposoben, pod vplivom sistema ne more doseči večje odgovornosti in večjih uspehov ko manj sposobni. V tem oziru ne sme biti nobenega kompromisa. V natančen delovni načrt se more vstaviti tudi nadaljnja etapa sodelovanja, ki omogoča tekmovanje v lepši obliki.

Vzrok za moralni razkroj in za bedo, ki je okoli nas, ni samo v tem, ker je težavno podjetnika in nameščenca združiti v pravem sodelovanju, temveč tudi v tem, ker se to označuje naravnost kot nezaželeno in nenaravno. Zakoni, ki naj urejujejo razmerje med nameščenici in podjetniki, smatrajo ta dva naravna sodelavca kot sovražnika in ustvarjajo urade, ki so polni sovražnega duha do delodajalca.

Nato se je Bača pritoževal o političnih vplivih na gospodarsko udejstvovanje. Tako na primer se je prepovedalo njemu dati nameščencu za njegove vloge več ko 5 odstotkov, dasi bi on sam rad dal 10 odstotkov, pa čeprav bi si po vladni naredbi prihranil 5-5 milijonov Kč. Toda delavljnost nameščenca je treba čim bolj dvigniti in če podjetje prenese večje obresti za vloge nameščenca, naj se te tudi dovolijo.

Napredek produkcije in narodnega blagostanja je odvisen od dobrega sodelovanja med nameščencem in delodajalcem in kakor je to sodelovanje zlasti v naših manjših in srednjih obratih večinoma do-

seženo, tako naj bi se to doseglo tudi v velikih. Država pa bi morala posvečati vso pažnjo, da se to sodelovanje dvigne. Ali pa je v tem oziru dovolj resnega prizadevanja?

Finančne težave Nemčije

Istočasno, ko ves svet z največjim vznemirjenjem čaka na poročila o Hitlerjevem govoru in poteku seje nemškega parlamenta, sporoča predsednik nemške Državne banke dr. Schacht, da Nemčija ne bo mogla plačati niti svojih zasebnih dolgov, ker ima Državna banka vedno manj deviz. Zato sklicuje dr. Schacht zastopnike tujih upnikov v Berlin, da še pred pričetkom svetovne gospodarske konference določijo, kako bi bilo mogoče urediti nemška plačila, oziroma da dovolijo transferni moratorij, ker je itak izključeno, da bi mogli nemški dolžniki poravnati svoje obveznosti v devizah.

Istočasno torej dva ekstrema. Na eni strani vzbujanje stare germanske bojaželjnosti, ko izjavlja nemški državni podkancelar Papan, da je beseda miroljubnost izbrisana iz nemškega besednjaka, na drugi strani pa apel, da tuji upniki priskočijo na pomoč ubogi Nemčiji. Ali je v tej istočasnosti maneuver, ali pa le usodna posledica razvoja dogodkov? Ali hočejo Nemci pospraviti za nekaj časa svoje bojevitve izjave in omogočiti nadaljevanje razorožitvene konference za ceno finančne pomoči Nemčiji, ali pa hočejo iti do skrajnosti ter čeprav na razvalinah nemških financ obnoviti staro vojaško Nemčijo. Ali izsiljevanje ali pa neprikrita revanša?

Dogodki, predvsem pa seja nemškega parlamenta bodo skoraj pokazali, katera alternativa je prava. Toda tudi brez ozira na to, je le malo verjetno, da bi Evropa bila dostopna za kakršnokoli izsiljevanje. Prevečkrat je že Evropa pomagala Nemčiji iz finančnih težav, da bi še enkrat tvegala svoj denar, če pa Nemčija noče vršiti tega, kar ji nalaga njeno finančno stanje. Zakaj jasno je, da Nemčiji ne bi bilo treba, da preživlja današnje velike težave, če bi ostala zvesta politiki Stresemanna in drugih svojih mož, ki so skušali zblizati Nemčijo z zapadno demokracijo. Kakor za časa Stresemanna, tako bi mogla imeti tudi danes Državna banka dovolj deviz, če ne bi bila nemška notranja in gospodarska politika takšna, da je izzvala ves svet proti sebi.

Toda zavoljo gmotnih koristi junckerjev in veleposestniških magnatov je Nemčija s pretirano avtarkistično politiko brezobzirno pogazila interese svoje industrije, ki

edino more dati Nemčiji potrebnih deviz. Brez ozira na vse svoje odjemalce je uvedla Nemčija trgovinsko politiko, ki hoče zapreti ves uvoz v Nemčijo, a ki noče razumeti, da mora tej prepovedi uvoza takoj slediti tudi zmanjšanje izvoza. Nemogoče je vendar, da bi druge države trpele, da se njih izvoz v Nemčijo do skrajnosti omejuje, a da bi same dopuščale nezmanjšan uvoz iz Nemčije. Na nemške uvozne prepovedi so morale slediti represalije drugih držav in Nemčija je čisto sama kriva, če pada njen izvoz vedno bolj in bolj. Naj Nemčija zopet krene na pot zdrave trgovinske politike, naj ne dela drugim državam tega, česar sama noče, pa bo pričel rasti zopet nemški izvoz in Državna banka bo zopet imela dovolj deviz.

Ni pa to edina napaka Nemčije! Z brezobzirno brutalnostjo je pričela Nemčija preganjati žide, ki so v svetovnem gospodarstvu močan faktor. Ali je čudno, če so židje odgovorili na to preganjanje z bojkotom nemškega blaga? Ali je čudno, če se jim je pridružil v bojkotnem gibanju še ostali kulturni svet, ki so ga hitlerjevci s svojim barbarskim požiganjem knjig, s svojim neusmiljenim preganjanjem političnih nasprotnikov ogorčili do skrajnosti? Ali je čudno, če je finančna situacija Nemčije vedno težja, ko pa ustvarja nemško rožljanje z orožjem vedno globlji prepad med Nemčijo in kulturnim svetom?

Zato pa je čisto napačen vsak nemški apel na tuje upnike in na kulturni svet. Pravilno je edinole, če Nemčija naslovi ta apel na sebe! Naj neha s svojo militaristično in nasilno politiko, naj neha s svojimi preganjanji židov ter vseh, ki niso hitlerjevskih nazorov, naj ustavi svojo pretirano avtarkistično politiko, naj skratka dokaže, da se tudi ona ravna po načelih, ki so veljavna v deželah zapadne demokracije. In takoj bo zopet narasla nemška zunanja trgovina, devize pa bodo prihajale v blagajno Državne banke. Le od Nemčije same je odvisno, če se bodo zboljšale nemške finance in gospodarski položaj Nemčije.

Ni pa mogoče, istočasno groziti z revanšo in prositi za podporo! Eno ali drugo, in besedo ima Hitlerjeva Nemčija, da pove, za katero alternativo se je odločila.

Dr. Schacht o odložitvi nemških plačil

Dr. Schacht je po svojem odhodu iz Amerike brzojavil v New Yorku ostalemu direktorju Državne banke Nordhoffu to-le:

Državna banka ne bo predlagala znižanja ali suspendiranja nemških zasebnih dolgov ali njihovih obresti. Nameravamo upnike v vsakem oziru ščititi. Nobenega moratorija za plačila v markah ne bomo zahtevali. Ves problem obstoji le v tem, kako bi bilo mogoče, plačila v markah spremeniti v tuje valute, ker teh vedno bolj manjka vsled nazadovanja zunanje trgovine. Tudi ne bomo razlikovali med posameznimi skupinami upnikov. Želimo se samo pogovoriti z vsemi skupinami upnikov, da izvemo njih nasvete.

Pred svojim odhodom pa je izjavil doktor Schacht novinarjem to-le: Pred dvema in pol leti je imela Državna banka 750 milijonov dolarjev v devizah in dolarjih, ki so izvirale deloma iz zunanje trgovine, deloma pa iz drugih virov. Od takrat so nemški dolžniki na račun tujih dolgov plačali 250 milijonov dolarjev v zlatu in devizah, vsled česar je padla podloga Državne banke na nenavadno nizko stopnjo. Iz kaza Državne banke se vidi, da pada ta rezerva od tedna do tedna. Z ozirom na ta položaj bom naprosil lastnike nemških obligacij v raznih državah, da se takoj

sestanejo v Berlinu, da proučimo položaj in da najdemo pota, kako bi čim najbolje ukrenili potrebno. Sklep, da se prelože pogajanja zaradi dolgov v Berlin, je bil storjen na sestanku bankirjev v soboto, ko vsled kratkega bivanja dr. Schachta v Ameriki ni bilo več mogoče rešiti problema. Nejasno je še, kako bo mogoče vsled velike razširjenosti nemških bonov v raznih državah sestaviti reprezentativno zastopstvo posameznih upnikov.

Po pojasnilih nemških listov sledi iz te izjave, da gre za dovolitev transfernega moratorija za nemške dolgove. Po tej ureditvi bi bili nemški dolžniki dolžni, da na dan zapadlosti plačajo obresti in obroke v nemških markah pri Državni banki in bi bili s tem izven obloga. Ta vplačila bi nato upravljala Državna banka, ki bi prenakazovala ta vplačila v tuje valute v sorazmerju vsakokratnih deviznih viškov Državne banke. Ni še jasno, ali naj bi se dosegel le delen ali celoten transferni moratorij. Tudi se še ne ve, če naj bi veljal ta moratorij za vsa posojila ali le za nekatera. Po želji Državne banke naj bi se berlinska pogajanja končala še pred pričetkom svetovne gospodarske konference, torej že v štirih tednih. Mnogo bo odvisno od splošne politične situacije, če bo ta želja Državne banke izvedljiva.

Senčar Alojz - 70 letnik

Dne 18. maja 1933 dovrši senjor ptujskih slovenskih trgovcev, g. Senčar Alojz svojo 70letnico.

Ta svoj jubilej neumornega, častnega ter izredno uspešnega dela slavi sicer v najožjem krogu svojcev, vendar pa smatramo njegovi številni prijatelji in tovariši za svojo dolžnost, da mu izrečemo ob tej priliki tudi mi svoje najsrčnejše čestitke z vročo željo, da mu bodi prisojeno živati še dolga, dolga leta v polnem zdravju uspehe svojega plodonosnega delovanja tako v lastno srečo, kakor tudi v spodbudno zadovoljstvo vsega sorodstva, oziroma številnih prijateljev.

Slavljenec je sin naše lepe »Prlekije«, roj. v Bolehničicah pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Ze rajna stariša sta bila daleč na okoli najvzlednejša posestnika, vedno složna tako v solnčnih, kakor viharnih dneh svojega življenja.

Zakon je bil blagoslovljen s 6 fanti in eno hčerko, od katerih živijo sedaj še: kot najstarejši, današnji slavljenec, potem njegov brat Jožef, širom znani posestnik v Bolehničicah, ki je lani izročil domačijo sinu Alojziju, isti dan pa drugega sina Jožefa oženil k ugledni Kšetovi hiši v Bolehničicah.

Tretji še živeči slavljenčev brat je odlični trgovec pri Mali Nedelji, oziroma v Ljutomeru, Senčar Franc, najmlajši brat pa odvetnik dr. M. Senčar v Ptujju, bivši župan ptujski, sedaj tudi banovinski svetovalec.

Tudi slavljenčev zakon je vzgledno srečen ter blagoslovljen s številnim uglednim potomstvom. Sin iz prvega zakona, dr. Drago Senčar, je nameščen pri pravem oddelku državnih železnic v Ljubljani, hčerka Marija, poročena z odvetnikom dr. Ferdo Lašičem v Mariboru, Pavla, poročena z okrožnim zdravnikom dr. M. Mrgoletom v Ptujju, Milica pa z notarjem A. Mravljetom v Logatcu.

Sin Srečko je zaposlen v domači trgovini, najmlajši sin Milko, sedaj svetnik Zbornice za TOI v Ljubljani, pa je izredno agilen naslednik starišev ter vodi z velikim uspehom in s pomočjo soproge Marije, hčerke ugledne rodbine dr. Kartinove v Mariboru, svojo veletrgovino v Ptujju, ki slovi ne le po svoji realnosti, temveč tudi po vzglednem narodnem udejstvovanju.

Slavljenec, njegovi vedno neumorni soprogi, ki se je istotako uspešno udejstvovala pri vseh narodnih prireditvah v Ptujju ter je pred kratkim slavila svojo 60letnico, kakor tudi vsem sorodnikom kličemo iz vsega srca še na mnoga, srečna leta!

TRGOVINSKI SPORAZUM Z MADJARSKO

V ponedeljek sta podpisala v Budapešti jugoslovanski poslanik in madjarski zunanji minister trgovinski sporazum, ki je stopil takoj v veljavo. Po novem sporazumu dobiva Jugoslavija pravico, da uvozi na Madjarsko okoli 8000 vagonov blaga, ki se sicer nahaja na seznamu blaga, čegar uvoz je prepovedan. Blago pa, čegar uvoz je prost, more Jugoslavija uvoziti v neomejeni količini. V to prosto blago spada: soda, natron, blago za strojenje in ekstraktov iz njih. Novi sporazum omogoča poleg tega uvoz teh količin jugoslovanskega lesa: 4500 vagonov drv, 1600 vagonov rezanega in določene količine okroglega lesa, jamskega itd. Nadalje je dovoljen uvoz češpelj in kalcijevega karbida v določenih količinah. Ti uvozni kontingenti predstavljajo vrednost 4 milijonov pengov na leto. To vsoto bo plačala Madjarska z izvozom blaga v isti vrednosti.

Kaj pravi „železničarski zadrugar“?

Na 6. strani 5. številke letošnjega »Železničarskega zadrugarja« čitamo med drugim to-le:

»Z nekih strani se sprašuje, če je res dala zadruga nekemu uradniku od mestne kontrole v blagu 12.000 Din in zakaj to darilo.

Bivša uprava zadruga je izdala neki osebi kot darilo blaga za 12.000 dinarjev, a mesto da bi to vsoto takoj odpisala, je zadolžila osebni račun te osebe za to vsoto. Sedaj pa je morala uprava to vsoto odpisati, ker ta oseba ni hotela plačati tega dolga, ker je prejela to blago kot darilo za usluge, ki jih je storila zadrugi in zato tudi ni tu nobene obveze, po kateri bi mogla zadruga tožiti...«

Sedaj torej vemo, zakaj so potrebni nabavljalnimi zadrugam davčni privilegiji. Zato, da lahko plačujejo mastne nagrade uradniku mestne kontrole za izkazane usluge zadrugi. Ne bomo o tem razpravljali, kakšne so bile te usluge, pa čeprav bi bilo to poglavje najbrže zelo zanimivo. Ali značilno je na vsak način, da ima zadruga toliko denarja, da nakazuje tako visoka darila. Radovedni smo le, kako so ta darila v skladu z zadrugo zavestjo, na katero se konzumi tako radi sklicajo. Pa tudi to bi radi vedeli, kako je mogoče ta darila spraviti v sklad z zadrugo mislijo, s katero konzumi in nabavljalne zadruga tako rade zagovarjajo svoje privilegije.

Sploh bi bilo poglavje o zadrugi misli, kakor jo razumevajo nekatere nabavljalne zadruga in konzumi, zelo zanimivo. Tako je na zadnjem kongresu nabavljalnih zadrug očitala opozicija, da je imela neka zadruga kar okoli 350 sej, a udeležba na vseh sejah je plačana. To se pravi, da so bile seje skoraj vsak dan, da so torej imeli nesebični člani uprave za svoje idealno delo skoraj vsak dan plačo. Res niso napadne takšne seje, le kako jih spraviti v sklad z zadrugo mislijo?

Nad vse dobro bi zato bilo, če bi pri konzumih in nabavljalnih zadrugah mesto da govore, kako treba uničiti vse trgovce, tudi malo premišljevali o tem, kako izgleda v nekaterih konzumih in nabavljalnih zadrugah zadruga misel v praksi. Kajti na vse zadnje bodo tudi pri konzumih in nabavljalnih zadrugah morali spoznati, da treba tudi izpolnjevati vse dolžnosti pravega zadrugarja, če se hoče uživati vse njegove pravice in še vse njegove privilegije.

Na vsak način pa je v tej težki denarni krizi res razveseljivo, da se najdejo še tako bogate zadruga, ki morejo poklanjati darila kar v višini 12.000 Din. Čudimo se le, da ne vidi teh bogatih zadrug gosp. finančni minister! Bilo bi le dobro, če bi davčne uprave pogledale včasih tudi tja, kjer je denar in da ne bi vedno gledali na ubogo konkurenco konzumov in nabavljalnih zadrug.

Občni zbor trgovskega dobrodelnega društva „Pomoč“

Registrirana pomožna blagajna »Pomoč« v Ljubljani je imela v torek zv. v Trg. domu svoj letošnji redni občni zbor, ki se ga je udeležilo lepo število članov. Računski zaključek izkazuje 123.850 Din izplačanih posmrtnin, kar pomeni, da se je trgovska pomožna blagajna v času svojega obstoja v trgovskih krogih že trdno ustalila in zasluži zbog svojega rednega poslovanja posebno v teh časih popolno zaupanje.

Predsednik K. A. Kregar je s pozdravom vsem udeležencem in zastopnikom tiska takoj prešel na dnevni red.

Poročilo uprave je podal v jedrnatih besedah podpredsednik Bahovec in se tudi dotaknil sedanjega položaja društva, ki je nastal po določbah novega obrtnega zakona. Društvo deluje z nezmanjšanim delo-

kljub povečanemu proračunu rezervni fond neokrnjen. Zato predlaga podpredsednik v imenu uprave zvišanje letnine na Din 50. Zborovalci so z veliko pozornostjo poslušali njegova pojasnila o poslovanju društva in se udeležili debate. Pritožb ni, kljub temu pa plačuje članstvo letnino zelo neredno. Vsakomur je dana možnost kontrole in bi se prav tega moralo članstvo zavedati, kajti ta sistem dviga »Pomoč« visoko nad druge pomožne blagajne in se je še pri vseh izplačilih posmrtnin svojem umrlih članov izkazal kot najboljši. Posmrtnina je odvisna od števila članov. Uprava želi, da ostane rezervni fond 100.000 Din neokrnjen. Po debati je bil sprejet srednji predlog g. Sušnika, da se letnina določi na 40 Din, ostanek pa se eventualno krije iz rezervnega fonda.

Iz uprave so med letom mnogi člani izstopili ali pa jih je uprava sama izključila, ker ne delujejo. Na predlog g. Sušnika je občni zbor izvolil novo upravo, in sicer so izvoljeni: Kregar, Bahovec, Železnikar, France, Melicer, Janko Krek, Josip Krek, J. Čepin, Fabiani, Kavčič Josip, Lajovic M. in Kislinger H. V nadzorni odbor so izvoljeni: Gregor Ivan, Smerkolj A., Platner Josip, Kovač Franc in France Vladimirov.

Kakor pri prejšnjih točkah dnevnega reda, tako so se zborovalci živahno udeležili debate tudi pri slučajnostih in so se obravnavala pred vsem vprašanja, kako bi se izboljšalo plačevanje in pobiranje letnine. Po pojasnilih, ki jih je dal podpredsednik, se je sklenilo, da ostane kot najprimernejši način pobiranje po pošti; društvo pa apelira na člane, da sorazmerno s pravicami izpolnjujejo redno tudi svoje obveznosti. Ker se ni javil nihče več za besedo, je predsednik z zahvalo vsemu agilnemu članstvu za udeležbo zaključil ob pol 10. občni zbor.

Legitimacije razliko v ceni, t. j. Din 27.—, pri velesejmski blagajni, kjer dobi potrdilo o obisku velesejma, nakar mu vozni listek velja za brezplačen povratek.

Šolska vodstva pozor! Letošnji XIII. ljubljanski velesejem se vrši od 3. do 12. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša upravo Ljubljanskega velesejma, naj svoje majske izlete tako uredi, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesejem. Na velesejmu bo zbrano vse kar zamore zanimati tudi mladino, dvigati njen narodni ponos in bistrini razum. Za učence vseh šol in zavodov nižana vstopnina po Din 3.—. Dan obiska poljuben, vendar se nedeljski in prazniški popoldnevi ne priporočajo.

Naše narodno gospodarstvo v aprilu 1933

(Po statistiki OUZD v Ljubljani)

Sedanje gospodarske razmere najboljše karakteriziramo z besedo »stacionarnost«. Gospodarstvo se je ustalilo na nizki stopnji, do katere ga je privedla zadnja svetovna gospodarska kriza.

Z izjemo tekstilne industrije, katere ima pri nas — kakor splošno znano — popolnoma izjemno stališče, izkazujejo v aprilu 1933 pomembnejše napredovanje samo industrije z izrazito sezonskim značajem; tako n. pr. gradnje nad zemljo +1871 delavcev ali +48%, industrija kamenja in zemlje +615 delavcev ali +20%, oblačilna industrija in čiščenje (pomladanska moda!) +265 delavcev ali +6% itd. itd.

Večjega padca ne izkazuje nobena industrija. Največji absolutni padec beleži trgovina in še ta znaša samo — 61 delavcev ali niti ne — 2%. Najbrže je tudi ta pojav sezonske vrste. Trgovina se začne razvijati na jesen po končani žetvi.

Industrijska skupina	Prirast »+« ozir. padec »-« od marca 1933	
	absolutno	v %
Rudarstvo	+ 5	+500.00
Gradnje nad zemljo	+1871	+ 47.78
Industrija kamenja in zemlje	+ 615	+19.86
Gradnja prevoznih sredstev	+ 21	+ 7.58
Gradnja železnic, cest in vodnih zgradb	+ 148	+ 7.51
Oblačilna industrija in čiščenje	+ 265	+ 6.99
Javni promet	+ 28	+ 4.75
Gozdno planinska industrija	+ 259	+ 4.36
Industrija kože in gume	+ 35	+ 2.32
Higijena	+ 33	+ 2.02
Predelovanje kože in njenih surogatov	+ 57	+ 1.93
Centrale za proizvodnjo sile in za preskrbo z vodo	+ 10	+ 1.89
Kemična industrija	+ 27	+ 1.77
Tekstilna industrija	+ 149	+ 1.51
Kovinska industrija	+ 63	+ 1.05
Poljedelstvo	+ 4	+ 0.75
Industrija za predelovanje lesa in rezbarstvo	+ 20	+ 0.55
Zasebna prometna podjetja	0	0
Industrija papirja	- 2	- 0.11
Industrija tobaka	- 4	- 0.46
Industrija hrane in pijače	- 16	- 0.46
Hišna služina	- 40	- 0.49
Gostilne, kavarnice in krčme	- 29	- 1.01
Denarni in zavarovalni zavodi ter sam. pisarne	- 8	- 1.45
Trgovina	- 61	- 1.64
Grafična industrija	- 19	- 1.89
Občinski obrati	- 29	- 2.12
Gledališča, svobodni poklici in razno	- 26	- 2.18
Skupaj	+3376	+ 4.55

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6, Sebeburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Trgovski samopomoči v Mariboru izrekam najlepšo zahvalo, ki mi je takoj po smrti mojega soproga izplačala izdatno podporo. Vsled tega najtopleje priporočam vsakomur, da postane član te kulantne in dobrodelne institucije!

Vilma Pallaš, Maribor.

Pomudbe, poupraševanja

Izvoz oglja v Francijo. Neka francoska tvrdka, katere naslov je dobiti pri našem generalnem konzulatu v Lyonu (Consulat général du Royaume de Yougoslavie, Lyon), se zanima za večje množine oglja.

Brezposelnih je bilo v Angliji v aprilu 2.697.000, za 78.000 manj ko v marcu.

Na Češkoslovaškem je bilo v aprilu brezposelnih 797.412, za 80.873 manj ko v marcu.

Brezposelnih je bilo v Nemčiji 1. maja 5.333.000, to je za 400.000 manj ko pred enim letom.

Na vsem svetu pa se je brezposelnost povečala na 32 milijonov ljudi, da je od brezposelnosti zadetih več ko 100 milijonov ljudi.

Nemškim služkinjam ne bo treba več plačevati zavarovalne prispevke proti brezposelnosti. Vsled tega tudi ne bodo prejemale nobenih brezposelnih podpor in se bo s tem število brezposelnih v Nemčiji zmanjšalo za 200.000, kolikor je danes brezposelnih služkinj.

Po svetu

Nj. Vel. kralj je kupil na pomladanski razstavi jugoslovanskih umetnikov 12 del, med njimi sliko Slovenca Gojmira Kosa in kip Lojzeta Dolinarja.

Notranji minister je v soglasju z ministrskim svetom odobril program in pravila nove Jugoslovanske narodne stranke.

Seja tarifnega odbora bo dne 22. t. m. v Ljubljani v posvetovalnici Zbornice za TOI. Seje se bodo udeležili tudi zastopniki prometnega, finančnega, kmetijskega in trgovskega ministristva.

Na Bledu se je pričela mednarodna železniška konferenca, ki bo trajala deset dni.

Dom trgovačke omladine je bil v nedeljo slovesno otvorjen v Skoplju. Dom je omogočila vdova trgovca Papateodorija, ki je poklonila Trg. omladini stavbišča v vrednosti 700.000 Din.

V Beograd je prišla gospodična Dawis Roosevelt, nečakinja predsednika USA.

Banska uprava je začasno ustavila poslovanje vseh pomožnih blagajn in zavarovalnic na zadrugi podlagi in s sistemom dokladnega kritja.

Vodja sovjetske gospodarske delegacije Bojev je izjavil, da se je v teku obiska na Poljskem prepričal, da proizvaja Poljska izdelke, ki jih potrebuje Rusija in da se bodo zato trgovinski odnosi med Poljsko in Rusijo poglobili.

Rooseveltovi predlogi za rešitev svetovnega miru so napravili po vsem svetu silen vtis. Večina listov odobrava in pozdravlja Rooseveltovo nastop, nekateri pa dostavljajo, da bi morali biti ti predlogi naslovljeni le na Nemčijo in da bi morali biti bolj jasni glede varnostnega vprašanja.

Hitler je v svojem govoru izjavil, da sprejema Nemčija vse predloge Roosevelta, da je ideja germanizacije zastarela in da je strah pred Nemčijo čisto neupravičen, ker ne bo Nemčija kot neoborožena država nikdar napadla močno oboroženih drugih držav. Nemčija je za mir, a versajska pogodba ne sme veljati večno.

Po odredbi Roosevelta ni v proračunu za l. 1934. postavke od dohodkov vojnih dolgov, kar je dokaz, da so Združene države Sev. Amerike pripravljene na koncesije v vprašanju vojnih dolgov. S tem je bistveno olajšan uspeh londonske konference.

Francoski in angleški generalni štab bosta objavila dokumente, ki neovrgljivo dokazujejo, da se Nemčija že oborožuje. Angleški vojni minister je baje samo na podlagi teh dokumentov zagrozil s sankcijami, ki jih določa versajska mirovna pogodba.

Ministra Franka je avstrijska vlada izgnala, ker ni prenehal z narodno socialistično agitacijo.

Avstrijski poslanik v Berlinu je protestiral pri nemškem zunanjemu ministru proti žalitvam, ki jih je izrekel bavarski minister dr. Frank na naslov kancelarja dr. Dollfussa, nemški poslanik na Dunaju pa je protestiral proti sprejemu nemških hitlerjevskih ministrov.

Nemci so odpovedali svojo udeležbo pri poletu čez Alpe, ki ga priredi avstrijski aeroklub.

Avstriji so postali hlapeci Francijec piše glavni organ hitlerjevcev »Völkischer Beobachter« po dunajskih dogodkih.

Italijanski listi hvalijo dr. Dollfussa in pišejo z največjim priznanjem o hajmverovskih prireditvah na Dunaju.

Belgijski zunanji minister je zavrnil nemško pritožbo zaradi požiga neke zastave s kljukastim križem.

Bavarska vlada je prepovedala vse stranke, ker da je sedaj mesto le za splošno narodno gibanje, ki ga predstavlja narodni socializem.

Po novem zakonu, ki ga pripravila nemška vlada, ne bodo mogli židje več posedovati zemlje. Židje ne bodo smeli biti več kmetovalci.

V kitajskem Turkestanu so se uprli mohamedanci, zasedli glavno mesto Kašar in bodo sedaj proglasili neodvisno turkestanško državo.

V bojih pred Pekingom so imeli Kitajci strašne izgube. Japonci so le še 15 km vzhodno od Pekinga. Prebivalstvo beži v paniki iz prestolice.

Venizelos je poročil predsedniku parlamenta, da se bo opozicija abstinirala od sej grškega parlamenta, ker ni zaščiten v parlamentu svoboda govora.

Razstave in sejmi

Kjo se dobe sejsmske legitimacije. Legitimacije za obisk letošnjega XIII. ljubljanskega velesejma od 3. do 12. junija t. l. prodajajo po Din 3.— vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, župni uradi, prosvetna društva, tujskoprometne ustanove in večje železniške postaje Dravske banovine. Kjer bi legitimacij ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada Ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma. Pri dohodu na velesejem doplača imetnik legi-

Denarstvo

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Dne 13. tega meseca se je vršil ob številni udeležbi delničarjev XXXIII. redni občni zbor zavoda. Po pozdravnem nagovoru predsednika gospoda Alojzija Vodnika je poročal ravnatelj centrale g. Hanuš Krofca o bilanci za leto 1932. Delničarjem je bilo razdeljeno poslovno poročilo za minulo leto, ki predločuje na kratko gospodarske prilike v preteklem letu ter spodbarske prilike v poslovanju zavoda. Številke poročila nato o poslovanju zavoda. Številke bilance in računa izgube in dobička so se napram onim predidodega leta z ozirom na vladajočo krizo, kakor pri vseh drugih zavodih, precej zmanjšale, vendar pa je zavod zaključil poslovanje minulega leta z dobičkom Din 1.664.635-78, od katerega se dodeli 50% rezervnemu fondu, Din 600.060 pokojninskemu fondu lastnega uradništva, Din 120.000 kot bilančno nagrado uradništvu, dočim se ostanek, prištevši prenos dobička iz leta 1931. Din 2.464.868-32, skupno tedaj Din 3.326.272-26, prenese na novi račun.

V bilanci je zlasti razveseljivo razmeroma visoko število vedno razpoložljivih novih naložb pri zavodu, ki znašajo že Din 19.173.546-64 in izpričujejo, da se kljub težkim gospodarskim razmeram povrača zaupanje v naš najstarejši slovenski denarni zavod.

Na občnem zboru so bili iz upravnega sveta izstopajoči člani gg: podpredsednik dr. Ernest Rekar, Ladislav Pečánka, dr. Edo Šlajmer in Herbert Woschnagg ponovno izvoljeni, na novo pa sta bila izvoljena gosp. inž. Tomo Knez, solastnik tvrdke I. Knez v Ljubljani in inž. Oskar Dračar, veleindustrijec iz Maribora. V nadzorstvo je bil izvoljen poleg dosedanjih članov g. Franjo Hmelak, veleindustrijec na Raketu.

*

Po računih Hosp. Rozhleda je narasel od 1. januarja tečajni kapital na praški borzi kotiranih delnic za 738 milijonov Kč na 3953 milijonov. S tem je v letu 1932 nastala tečajna izguba v višini 130 milijonov več ko izravnan. Pri večjih podjetjih je tečajni kapital zelo narasel, tako pri Škodovih zavodih od 276 na 409 milijonov Kč.

Nemška vlada je sklenila, da ne plača v maju zapadlega obroka Youngovega posojila v zlatu. Ta sklep nemške vlade je zlasti v Angliji povzročil zelo ostro kritiko.

Holandska banka je povišala eskontno obrestno mero od 2-5% na 3-5%, lombardno pa na 4%.

Adria prašek je boljši

Produkcija zlata v Transvalu je znašala v aprilu 895.097 unc, v marcu 946.803, a v aprilu lani 949.796 unc.

Tečaji na berlinski borzi so vsled zadnjih političnih dogodkov precej nazadovale. Deloma so tudi nazadovale vsled govoric, da bo nemška vlada uvedla poseben davek na dividende.

Le Journal objavlja članek, v katerem pravi, da je popolnoma izključeno, da bi se v Franciji pričela inflacija. Nasprotno se v treba frank še bolj utrditi.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini tvrdke »Kotorna«, stavbne družbe v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase dr. Krivic. Prvi zbor upnikov dne 20. maja ob 9. Oglasitveni rok do 18. junija. Ugotovitveni narok dne 24. junija ob 10.

Popravek »Službenega listca«. V poravnalni stvari Stražišar Matija se mora dolžnikovo ime pravilno glasiti Stražar Matej, ne pa Stražišar Marija.

V zadevi zapuščine Ivana Jelačina star. se sklicuje zbor upnikov na dan 3. junija ob pol enajstih.

Končani sta poravnavi: posestnika dn kovača Ivana Laha v Lescah in Kende Ivana in Marije na Bledu.

Potrjena je poravnava Konzumne zadruge v Hrastniku. Prvenstvene terjatve se plačajo v celoti, drugi upniki pa dobe 40% kvoto, ki se plača v 12 enakih mesečnih obrokih.

Končano je poravnalno postopanje trgovca Povodna Franca v Brezmem.

IZVOZ VINA

Skozi Maribor je bilo v aprilu izvoženo vina v Avstrijo, Češkoslovaško, Holandsko in Belgijo 117.862 litrov, v prvem tromeščju pa 402.012 litrov.

Davčna vprašanja

Sprememba uredbe in tarife skupnega davka na poslovni promet

Finančni minister je v soglasju s trgovskim in kmetijskim ministrom izdal dopolnilno uredbo in tarifo skupnega davka na poslovni promet. Uredba določa:

Osebe, ki uvozijo na podlagi uverjenj pristojnih zbornic iz tujine blago, za katero se ne plača skupni davek na poslovni promet, a to blago predelajo v blago, ki je obseženo po kombiniranem skupnem davku, morajo plačati od teh izdelkov skupni davek v višini, ki je predpisana za uvoženo blago. Na isti način se bo postopalo tudi s podjetji, ki so se dosedaj posluževala takšnih uverjenj.

Odredbe tarife, s katerimi se menjajo ali dopolnjujejo odredbe sedanje tarife skupnega davka na poslovni promet, so sestavni del te uredbe, ki je stopila dne 16. maja v veljavo.

Od blaga, ki se nahaja dne 16. maja nezacarinjeno na carinarnicah, se bo od tega dne pobiral skupni davek po tej višini.

Za vse nabavke na račun države ali samoupravnih teles, ki so se izvedle po 15. maju, a na podlagi preje sklenjenih pogodb, se bo pobiral skupni davek v prejšnji višini, v kolikor ni večja od sedanje.

Najvažnejše spremembe se po tej noveli skupnega davka na poslovni promet nanašajo na uvoz alkohola, parfumerij, tekstilne industrije in pletarske izdelke. Poleg tega je določena višina skupnega davka na poslovni promet

za trgovske in kmečke mline.

Ti plačajo skupni davek po rubriki 4, to je 6% za vsako količino zmlatka, ki ga stavijo v promet. O prodanih količinah se mora izstaviti vsakemu kupcu račun po uradnem vzorcu. Če se prodaja po lastnih prodajalcih, potem izstavljajo ti račune in izročijo pristojni davčni upravi na račun mlina.

Osebe, ki se bavijo s trgovino ali z obrtnim, oziroma industrijskim predelavanjem moke, morajo na zahtevo oblasti dovoliti vpogled v knjige in račune o kupljeni moki, ker bi drugače morali plačati skupni davek od vse količine moke in za ves čas, za kateri se ne more z računi dokazati, da je dana v promet moka, za katero je davek že plačan. Če se na podlagi zbranih podatkov ali na drug način ugotovi, da so te osebe dajale v promet, oz. predelovale moko, od katere ni bil davek plačan, bo ocenila davčna uprava višino tega prometa in odredila davek po rubriki 4.

Če te osebe kupijo moko od koga drugega in ne od mlinarja, potem morajo to prijaviti davčni upravi in naznaniti prodajalca in vrednost kupljenega blaga. Če prodajalec ni trgovec, se mora takoj tudi plačati davek v višini 6%. Kdor se ne bi po tem ravnal, proti temu se uporabi odredba iz prejšnjega odstavka.

Mletje na merico za osebe, ki ne veljajo kot kmetje, podleži davku v višini 6% in na podlagi prodajne cene, po kateri prodaja moko mlin. Če se ta mlin ne bavi s prodajo, potem se vzame kot temelj borzna cena zmlate moke. Če je borzna manjša od prometne, velja slednja.

V računih, ki se izstavljajo po uradnem obrazcu, se mora tako za prodajo na lasten račun, ko za mletje na merico vpisati količina, vrsta in vrednost blaga, ki se stavi v promet.

Na vsako v promet dano vrečo proti plačilu zmlate moke, morajo osebe, ki niso kmetovalci, postaviti vinjeto, ki se nalepi na gornjem koncu vreče, malo nižje, kjer se vreča zveže. Na vinjeti mora biti ime tvrdke (mlin), dan prodaje in knjiženja.

Mletje na merico kmetovalcem podleži splošnemu davku na poslovni promet od prejetega plačila za uslugo. Če se plačilo sprejema v moki ali če se žito, prejeto kot plačilo predela v moko, potem se plača za to žito 6% davek.

Mlinski proizvodi v mlinih nabavljalnih zadrug ali Saveza v prometu s svojimi zadrugami ne plačajo skupnega davka. Prodaja moke bodisi v vidu viškov bodisi v nasprotju z zadrugnimi pravili tretjim osobam podleži skupnemu davku.

Predelovalci žitnih mok (peki, slaščičarji, fabrikanti in podobno) plačajo davčni dodatek za predelavo moke v višini 3%.

Za prodajo moke na trgih morajo občinske uprave pobirati skupni davek v višini 6% od vsake osebe, ki ne dokaže z računi, od koga je kupila moko in da je davek že plačan.

Če se pri onih, ki se bavijo s trgovino ali predelanjem moke, najdejo količine, od katerih ni bil plačan davek, bodo ti odgovarjali za utajo na isti način, ko prodajalci.

Zelezniške in ladijske postaje in vsa prevozna podjetja morajo pristojnim davčnim upravam koncem vsakega meseca sporočiti podatke o natovljeni moki in sicer: število vagonov, težo, pošiljatelja in prejemnika.

Rooseveltovi predlogi za ohranitev miru

Nemška sabotaža razorožitvene konference ter izjave nemških vodilnih politikov, da se bo Nemčija pričela oboroževati, vse to je do skrajnosti poostrišlo zunanje politično situacijo, da je evropski mir v vedno večji nevarnosti. Zlasti je situacija napeta v pričakovanju na Hitlerjev govor in sklepe nemškega parlamenta, ki odloči, če pride do pomirjenja ali pa nastane skoraj brezupen mednarodni politični položaj.

V tej največji napetosti je še pred pričetkom uradne seje nemškega parlamenta naslovil predsednik Roosevelt na vse države, ki bodo zastopane na londonski konferenci in tudi na sovjetsko Rusijo posebno spomenico, v kateri poziva vse države, da ob dvanajsti uri rešijo razorožitveno konferenco in s tem omogočijo tudi uspeh londonske gospodarske konference. Ta konferenca bo največje važnosti za zboljšanje socialnih razmer in za rešitev sedanje gospodarske krize.

Nato predlaga predsednik Roosevelt svoj načrt, kako rešiti razorožitveno konferenco. Njegov načrt vsebuje te štiri točke:

1. Vse države naj podpirajo MacDonal-dov predlog za odpravo napadalnega orožja.
2. Čim prej naj se sklene mednarodna pogodba o potrebnih ukrepih za izvedbo tega načrta.
3. Dokler se ti ukrepi pripravljajo, naj nobena država ne poveča svoje oborožitve čez mero, ki ji je določena po veljavnih pogodbah.
4. Vse države naj sklenejo svečano definitivno pogodbo, s katero se obvežejo, da ne bodo čez meje poslale nobene oborožene sile. Če se katera velesila ne bi hotela odkritosrčno pridružiti tem ciljem, bo pot do svetovnega miru še težja in

civilizirani svet bo znal, na koga pade odgovornost za ta neuspeh.

Te Rooseveltove točke so resen opomin Hitlerju, da dobro prevdari, kaj bo govoril na seji nemškega parlamenta, ker od njegovega govora je odvisen mir v Evropi in s tem rešitev gospodarske krize. Rooseveltov predlog je prišel v pravem času in pomeni učinkovito dejanje za ohranitev miru. Upati je, da ta njegov klic ob dvanajsti uri ne bodo preslišali niti sfanatizirani hitlerjevci.

Dobava prodaja

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 24. maja t. l. ponudbe o dobavi 20 ovojev Ozalid-papirja, 200 q negašenega apna in 80 m³ smrekovih in borovih hlodov; do 21. junija t. l. pa o dobavi 1 električnega motorja.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. maja t. l. ponudbe o dobavi 30 gumijastih plošč.

Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 24. maja t. l. ponudbe o dobavi 900 kg bencina.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 5. junija t. l. ponudbe o dobavi 700 m² linoleja, 400 kg lepila za linolej in 330 kg usnja; do 6. junija t. l. o dobavi ca 330 kg transmisijskih jermen; do 8. junija t. l. pa o dobavi 1650 metrov platna, 350 ducatov cinkastih gumbov in 59 vreten sukanca. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 1. junija t. l. ponudbe o dobavi 50 izolatorjev.

Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 3. junija t. l. ponudbe o dobavi 170 ročnih nikljastih ur za aviatike.

Zunanja trgovina

PODALJŠANJE TRGOVINSKEGA SPORAZUMA Z GRŠKO

Ker je potekel rok dopolnilnega trgovinskega sporazuma z Grško, se je ta s pristankom grške vlade podaljšal do 1. julija. Med tem se bodo vodila nova pogajanja na sedanji podlagi, po kateri se 65 odstotkov jugoslovanskega uvoza v Grčijo plača v devizah, 35 odstotkov pa v bonih za kritje jugoslovanskega uvoza iz Grčije.

OLAJŠAVE ZA SADNI IZVOZ

Da se olajša izvoz sadja, je železniško ministrstvo odredilo, da se vagoni s sadjem priklopijo k osebnim vlakom. Nadalje je odredilo ministrstvo znižanje pristojbin za telefonske pogovore in brzozavke za izvoznike sadja.

NAZADOVANJE ČEŠKOSLOVAŠKE ZUNANJE TRGOVINE

V aprilu je češkoslovaška zunanja trgovina zlasti nazadovala zaradi plačilne vojne z Nemčijo. Uvoz si je lahko nabavil predmete od drugod, dočim si izvoz ni mogel najti pravega nadomestka za zaprti nemški trg. Vendar pa je bila trgovinska bilanca v aprilu aktivna za 19 milijonov, dočim je bila v lanskem aprilu pasivna za 91 milijonov Kč.

Nazadovanje češkoslovaške zunanje trgovine se jasno vidi iz teh števil:

	Aprila:			
	1933	1932	1931	1930
	v milijonih Kč			
ves promet	840	1417	2174	2869
izvoz	411	663	1168	1416
uvoz	430	754	1006	1453
	V prvih štirih mesecih:			
	v milijardah Kč			
ves promet	3-4	5-2	7-9	11-1
izvoz	1-7	2-5	4-3	5-7
uvoz	1-6	2-7	3-6	5-4

'KUVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karlovška c. 2 Vožarski pot 1

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Izvoz krompirja v ČSR. Zbornica TOI opozarja, da je češkoslovaško ministrstvo za poljedelstvo odobrilo za leto 1933 uvoz jugoslovanskega krompirja. Pojasnila o pogojih uvoza daje Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani.

Angleška trgovinska pogodba s skandinavskimi državami je bila podpisana.

Francija je obdala uvoz kontingentirane premoga in koksa z 2 frankoma za tono.

Sovjetska vlada je zahtevala od avstrijske vlade, da se vrši trgovinski promet med Avstrijo in Rusijo v razmerju 1 : 2, da bi Rusija dvakrat toliko uvozila v Avstrijo, ko iz nje izvozila. Avstrijska vlada je to zahtevo odločno odbila in zagrozila, da bo prepovedala vsak uvoz ruskega blaga, če bi sovjetska vlada vztrajala na tej zahtevi. Ker more Rusija po sedanjih dogovorih uvoziti v Avstrijo blaga še za 8 milijonov šilingov, je pričakovati, da bo sovjetska vlada odnehala.

Češkoslovaške bombažne predilnice so vsled padca dolarja in pocenitve bombaža znižale cene za prejo in sukanec za 45 vinarjev pri kilogramu.

Adria prašek je boljši

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 17. maja objavlja: Pravilnik za izvrševanje zakona o kmetijskem kreditu z dne 12. junija 1925. — Objave banske uprave o pobiranju obč. trošarin. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Ljubljana.
Dan vpisa: 27. marca 1933.
Besedilo: Boh & Ko., jugoslovanska-ameriška tovarna za brezalkoholno izdelavo kvasa v Ljubljani.
Vstopil je kot javni družabnik inž. Fran Domladiš, industrialec v Ljubljani, Vrtača 8; zbog tega javna trgovska družba od 1. januarja 1933.
Družabnika zastopata družbo oba kolektivno.
Dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 24. marca 1933.
Firm. 246 — Rg A VI 185/3.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Delniška družba pivovarne Union.
Izbrisejo se upravni svetniki: Pogačnik Josip, dr. Windischer Fran in Neweklowsky Karol, vpišeta pa se upravna svetnika Pogačnik Bogdan, bančni ravnatelj v Mariboru, in Lorber Rudolf, tovarnar v Zalcu.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 22. aprila 1933.
Fi 58/33 — Rg. B I 34/33.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Komisija in trgovina z usnjem Union, družba z o. z.
Po sklepu občnega zbora z dne 6. aprila 1933. se je izpremenila družabna pogodba z dne 21. februarja 1933. v točki »Sestič«, odstavek 1., in v točki »Sedmič«, ki se sedaj glasita:

1. »Sestič, odst. 1.: Družba ima enega ali več poslovdij, ki jih imenuje občni zbor.
2. »Sedmič: Dokler ima družba le enega poslovdjo, zastopa družbo in podpisuje družbino firmo samostojno ali poslovdja, ali eventualno nastavljeni prokurist; če pa ima družba dva ali več poslovdij, zastopata družbo in podpisujeta družbino firmo kolektivno po dva poslovdja ali pa en poslovdja skupno z enim prokuristom.
Izbrise se poslovdja dr. Pleša Pero, advokat v Zagrebu, ker je odstopil.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 13. aprila 1933.
Fi 15/33 — Rg. C V 108/2.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: »Nicotless« družba z o. z.
Z notarskim zapisom z dne 31. marca 1933., red. št. 521, se je izpremenila točka »Petič« družabne pogodbe in se glasi:

»Poslovdstvo družbe sestoji iz dveh poslovdij.
V družabni pogodbi postavljena poslovdji družabnik Vokač Franc v Ljubljani, Krekov trg št. 10, in novi družabnik Praprotnik Edvard v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15, ostaneta še nadalje poslovdji družbe.
Družabniki imenujejo poslovdstvo družbe s sklepom, storjenim s pristankom 60% (šestdeset odstotkov) celokupne osnovne glavnice.«

Izbrise se poslovdja Pehani Otmar.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 22. aprila 1933.
Fi 43/33 — Rg. C IV 38/5.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Ing. Guzelj.
Izbrise se Rupena Ivanu podeljena prokura.
Dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 24. marca 1933.
Firm. 242 — Rg A VI 188/3.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Jugoagencija Česnik in drugovi.
Obratni predmet: Zavarovalna agentura in trgovska agentura za živili in industrijskimi predmeti.
Družbena oblika: Javna trgovska družba od 15. aprila 1933.
Družabniki: Česnik Venčeslav, priv. uradnik v Ljubljani VII, Gubčeva 11. Leder Janko, priv. uradnik, Ljubljana VII, Frankopanska 29.
Vydra Arnold, priv. uradnik, Mosto, Prešernova 15.
Družbo zastopata po dva družabnika kolektivno.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 22. aprila 1933.
Fi 41/33 — Rg. A VII 120/1.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Ljubljanska komercijalna družba z o. z.
Izbrise se prokura Jerala Franceta.
Kolektivna prokura je podeljena gosp. Urbančiču Valentinu v Ljubljani, Bleiweisova cesta 18.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 13. aprila 1933.
Fi 10/33 — Rg. C I 55/24.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Prva hrvatska štedionica v Zagrebu, glavna podružnica za Slovenijo, Ljubljana.
Vpišejo se člani upravnega odbora: Franjo Medič, industrialec, dr. Egon Staré, odvjetnik, in Ivan Bratuš, industrialec, vsi v Ljubljani.
Dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 24. marca 1933.
Firm. 248 — Rg B II 15/26.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: »Union«, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani.
Izbrise se član upravnega sveta Peterca Franc, vpiše pa član upravnega sveta Kralj Anton, tajnik Zadrudne zveze v Ljubljani.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 22. aprila 1933.
Fi 50/33 — Rg. B I 21/45.

Sedež: Maribor.
Besedilo: Jos. Martinz.
Izbrise se prokura, podeljena Alfonzu Sirku.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 20. aprila 1933.
Fi 4/33 — Einz. I 3/17.

Sedež: Maribor.
Besedilo: Podravska tiskarna družba z o. z. v Mariboru.
Izbrise se dosedanji poslovdja dr. Snuderl Makso, vpiše pa novi poslovdja Strašnik Alojz, lastnik tiskarne v Mariboru, Vrtna ul. 21.
Pravico družbo zastopati in firmo podpisovati ima poslovdja Strašnik Alojz samostojno.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 13. aprila 1933.
Fi 51/33 — Reg. C II 52/12.

Sedež: Maribor.
Besedilo: Viljem Freund.
Obratni predmet: Tovarna usnja.
Izbrise se družabnik Viljem Freund zbog smrti. Odslej samoimelnica dosedanja družabnica Marta Freund.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 13. aprila 1933.
Fi 65/33 — Reg. A I 132/25.

Sedež: Mojstrana.
Besedilo: Portland-cementna tovarna d. d. Dovje v likvidaciji.
Izbrise se prokura Winzig Filipa.
Dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 31. marca 1933.
Firm. 272 — Rg B II 172/12.

Sedež: Pobrežje pri Mariboru.
Besedilo: M. Sečko & Co, mehanična tkalnica.
Izbrise se družabnik Sečko Matija zbog izstopa iz službe. Za namestovanje upravičeni so odslej Hugo Stern, industrialec, Wien I., Gonzagagasse 19, in Bock Rudolf, Wien I., Gonzagagasse 19, oba javna družabnika tvrdke Hugo Stern & Co., Wien I., Gonzagagasse 19, in sicer vsak zase samostojno.
Podpis firme se vrši odslej na ta način, da pristavi Stern Hugo ali Bock Rudolf samostojno od kogarkoli napisanemu, natisnjemu ali s stampiljko odtisnjemu besedilu tvrdke svoj lastno-ročni podpis.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 13. aprila 1933.
Fi 64/33 — Reg. A III 230/3.

Sedež: Škofja Loka.
Besedilo: M. Juvan nasl.
Izstopil je javni družabnik Thaler Rafael, vstopil pa je kot javni družabnik njegov sin Rado Thaler, trgovec v Škofji Loki, Nunska ul. 2.

Dež. kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 24. marca 1933.
Firm. 228 — Rg A I 171/13.

Sedež: Murska Sobota.
Besedilo: B. Aseher & sin.
Izbrise se dosedanja imetnica Matilda Arvai, vpiše pa novi imetnik Vincenc Arvai, trgovec v Murski Soboti.
Izbrise se kolektivna prokura dr. Valjia Aleksandra, Valji Elizabete, Arvaia Vincenca in Kohna Samuela, vpiše pa prokura, podeljena Veri Arvai, roj. Kraus, trgovčevi soprogi v Murski Soboti.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 27. aprila 1933.
Fi 98/33 — Reg A II 160/5.

Sedež: Murska Sobota.
Besedilo: Brata Siftar.
Vstopil je v družbo tretji družabnik Hahn Pavel, trgovec v Murski Soboti.
Besedilo odslej: Brata Siftar & Hahn.
Pravico zastopati družbo ima vsak družabnik samostojno.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 27. aprila 1933.
Fi 96/33 — Reg A II 223/3.

Sedež: Tezno-Maribor.
Besedilo: Bratje Bacher in drug, družba z omejeno zavezo.
Izbrise se dosedanji poslovdja Bacher Feliks.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 4. maja 1933.
Fi 117/33 — Reg C II 84/6.

Občni zbori

»Elektroindustrija«, d. d. ima 2. redni občni zbor dne 30. maja ob 3. popoldne v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13.
Tovarna motvoza in vrvarna, d. d. v Grosupljem ima XI. redni občni zbor dne 29. maja ob 10. v posvetovalnici Ljubljanske kreditne banke.
Tovarna usnja Franz Woschnagg in sinovi v Šoštanju ima IX. redni občni zbor dne 30. maja ob 15. v fabrični pisarni.
Tovarna hranil »Triglav« d. d. v Šmarci ima redni občni zbor dne 31. maja 1933 ob 9. v hotelu »Union« v Celju.
Zveza gospodarskih zadrug ima VIII. redni letni občni zbor dne 25. junija 1933 ob 10. uri v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Trzna poročila

LJUBLJANSKI ŽIVILSKI TRG

Na mesnem trgu se je nekoliko podražila teletina, ki se prodaja najboljšje vrste po 16 Din kg. Tudi svinjina se je nekoliko podražila. Goveje meso pa se prodaja še po stari ceni.
Jajca se prodajajo po 1.— do 1.25 Din par. Perutnina se prodaja slabo, njena cena je ostala neizpremenjena.
Na zelenjadnem trgu so se pridelki precej pocenili in temu primerno tudi povečale merice. Tudi tuja salata se je pocenila in se prodaja po 5 do 6 Din za kg. Grah se prodaja po 6 Din kg. Kislo zelje (kmečko) je po 2.50, trnovsko po 4 Din. Na trgu so se pojavile tudi že prve gobe. Prodajajo pa samo še mavrohe in sicer po 5 Din merica.
Jabolka najboljšje vrste se prodajajo tudi po 9 Din kg, a je le malo kupcev.

ZITNI TRG

Na ljubljanski borzi je tendenca neizpremenjena. Nudi se franko slovenska postaja: baška pšenica po 74 kg po 277 do 282.50, 77 kg po 295 do 297.5 Din; koruza baška promptna po 112.50 do 115, za maj po 120 do 122.50; moka baška št. 0 po 425 do 430, banatska po 435 do 440. Tudi na vojvodinskem žitnem trgu je tendenca neizpremenjena.

DUNAJSKI SVINJSKI SEJEM

Na sejem z dne 16. maja je bilo postavljenih 9266 pršutarjev in 2083 špeharjev, od zadnjih 107 iz Jugoslavije. Cene so bile te: Špeharji I. vrste po 1.58 do 1.60, II. po 1.54 do 1.57, kmetški po 1.55 do 1.62, pršutarji najboljši po 1.65 do 1.75, druge vrste po 1.54 do 1.60 šilingov za kg žive teže. Kupčija je bila živahna. Cene špeharjev so padle za 10 do 12 grošev.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA
Četrtek, dne 18. maja: Izpreobrnitev Ferdiša Pištore. Red D.
Petek, dne 19. maja: Zaprti.
Sobota, dne 20. maja: Karl in Ana. Red B.
OPERA
Četrtek, dne 18. maja: ob 16.: Prodana nevesta. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.
Petek, dne 19. maja: Pri belem konjičku. Izven. Globoko znižane cene od 30 dinarjev navzdol.
Sobota, dne 20. maja: Andre Chenier. Red A.

Brzojavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Ljubljana
Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53 Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

Motvoz Grosuplje
domać slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

Vsak zaveden trgovec je naročnik „Trgovskega lista“